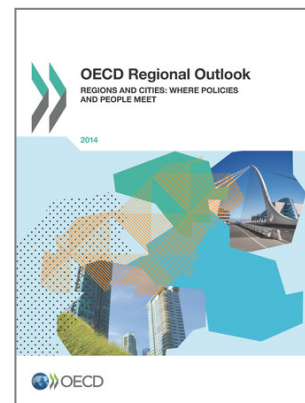

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Regional Outlook 2014

Regions and Cities: Where Policies and People Meet

Summary in Estonian

Lugege tervet raamatut: 10.1787/9789264201415-en

OECD regionaalne prognoos 2014

Regioonid ja linnad: kus poliitikameetmed ja inimesed kokku saavad

Eestikeelne kokkuvõte

Põhileiud

- Regionidevaheline sissetulekute ebavõrdsus on enamikus OECD riikides viimase kümne aastaga suurenenud ja kriisi tõttu ei ole see suundumus ka oluliselt muutunud. Juhtudel, kus ebavõrdsus on vähenenud, on see üldiselt pigem märk rikkamate regionide nõrgast jõudlusest, mitte aga kasvust vaesemates. Samuti võimendas kriis regionide lõikes tööpuudusega seotud ebavõrdsust.
- Kriisile järgnenud liikumine eelarve elavdamise meetmetelt konsolideerimise meetmete suunas on toonud kaasa suuri kärpeid avalike investeringute osas, mis vähenesid perioodil 2009–12 kõikide OECD riikide lõikes reaalselt 13%. Kuna piirkondlikud omavalitsused haldavad aga umbes 72% avalikest investeringutest, on see tõsiseks probleemiks just regionidele ja kohalikele omavalitsustele. Kuigi investeringute kärped on aidanud kaitsta praeguseid teenuseid ja ülekandeid, on oht, et need mõjuvad tulevikus negatiivselt majanduskasvule ja teenuste pakkumisele.
- Surve eelarvetele on ka üks kasvava arvu piirkondlike omavalitsuste reformide läbiviimise põhjustest. Osalt on nende motiiviks olnud vajadus majandusliku mastaabisäästu ja muude säästmisvõimaluste leidmiseks, kuid samuti vajadus leida vahendeid täiendavate vastutuste delegerimiseks.
- Kriis on näidanud, mil viisil on puhtalt majanduslik sotsiaalse arengu hindamine piiratud, ja rõhutanud vajadust võtta kasutusele laialtlevitatumad meetmed seoses heaoluga. Heaolu teemast tuleb aru saada ja seda käsitleda just regionaalsel tasandil. Mitterahaliste heaolumeetmete osas on ebavõrdsused ühe riigi regionide vahel tihtipeale suuremad kui eri regionide vahel ja need on ka ajaliselt äärmiselt stabiilsed. Riikides, kus valitseb suurem ebavõrdsus hariduse, tööhõive ja olulisemate teenuste osas, on ka üldiselt madalamad tulemused heaolu osas.
- Otsides kasvuvõimalusi, on enamik OECD riike hakanud pöörama üha rohkem tähelepanu linnadele kui kõige olulisematele potentsiaalsetele majanduskasvu mootoritele. Linnad on üldiselt suurema tootlusega ja nende tootmiseelised kasvavad koos linna suurusega. Suured linnad suurendavad üldiselt majanduskasvu ka ümbritsevates regionides, seda isegi kuni 200–300 kilomeetri ulatuses. Väiksemate linnade tootlus saab aga kasu tihedatest sidemetest muude linnadega ja nad saavad kasutada seda ühenduvust suuruse asemel.
- Linnastumise eelised majanduskasvule ja tootlusele ei ole automaatsed: see, kuidas linnasid juhitakse, avaldab otsest mõju nende majanduslikule jõudlusele ja kodanike elukvaliteedile. Majapidamiste ja ettevõtete tegevus ning avaliku poliitika eri harude vastastikune mõju avaldavad linnades üldjuhul suuremat positiivset või negatiivset kõrvalmõju kui väiksema asustamistihedusega kohtades. See tähendab, et rohkem on vaja koordineerida poliitikameetmeid sektorite, võimupiirkondade ja valitsustasandite üleselt.
- Seda laadi koordineerimisest tuleb tihti puudu: riiklikud ja piirkondlikud valdkondlikud poliitikameetmed loovad sageli vastuolulisi stiimuleid ja need pole valitsustasandite lõikes eriti hästi kooskõlastatud. Probleemi raskendab ka horisontaalne fragmenteerumine munitsipaaalsel tasandil,

seda ennekõike suurte, kuid poliitiliselt fragmenteerunud linnastunud alade puhul. OECD suurlinnade juhtimise uurimus toob selgelt esile fragmenteerunud juhtimisega seotud kulud ja juhib tähelepanu eelistele, mida pakub poliitikameetmete parem koordineerimine suurlinnade tasemel – näiteks linnade tasemel asustusmustrite ja majandustegevuse järgi, mitte aga tihtipeale aegunud halduspiiride järgi.

Olulised leiud poliitika seisukohast

- Kasvav ebavõrdsus, aeglane majanduskasv ja piiratud manööverdamisruum seoses eelarve- ja rahanduspoliitikaga panevad rõhu tõhusatele, asukohaga arvestavatele lähenemisviisidele seoses poliitikaga. Esiteks on isegi riigisisesed takistused majanduskasvule regiooniti väga erinevad. Teiseks tuleb poliitikas pöörata üha rohkem tähelepanu kompromissidele eri eesmärkide vahel ja nendevahelistele potentsiaalsetele täiendavustele, mida saaks kasutada integreeritud lähenemisviisi kasutades. Need kompromissid ja täiendavused kajastavad tihti eri kohtade konkreetseid tingimusi ja on sagedasti kõige paremini nähtavad – ja hallatavad – regionaalsetele või kohalikele osalistele.
- Poliitiline geograafia on tähtis: majanduslike, keskkondlike ja sotsiaalsete eesmärkide tuvastamisel ja nendevaheliste sidemete edendamisel peavad poliitikakujundajad vaatama halduspiiridest kaugemale, et käsitleda lahendatavate probleemide reaalsel geograafilisel mõõdet – näiteks olukord, kus ühistranspordiga seotud probleeme on vaja lahendada kogu linnastunud ala lõikes, mitte vaid üksikutes omavalitsustes. Poliitilise sekkumise sobiv ulatus sõltub käsitletavast probleemist: koolide teeninduspiirkonnad erinevad haiglate omadest ja transpordi eest vastutavad ametiasutused võivad töötada tervishoiu eest vastutavate ametiasutustega võrreldes eri mastaabis. Valitsusetasandeid ei saa aga lõpmatuseni paljundada ja seetõttu ongi vaja andmeid, töövahendeid ja institutsioone, mis võimaldaks eri mastaabis vertikaalset ja horisontaalset koordineerimist.
- Poliitikameetmete kohandamine eri kohtade jaoks on eriti tähtis linnade ja maapiirkondade vahel. Kuna umbes 78% OECD riikide linnakodanikest elab linna lähedal, pole eriti mõttekas käsitleda linnasid ja maapiirkondi eri piirkondadena. Maaelu ja linnasid käsitlevad poliitikameetmed tuleb paremini ühendada, kui need peaks vastama reaalsusele nendes kohtades, kus neid rakendatakse. Partnerlused linnade ja maapiirkondade vahel aitaksid kaasa rohkem integreeritud territoriaalsele arengule, võimendades linnade ja maapiirkondade vahelisi potentsiaalseid eeliseid seoses tööturu, keskkonna ja muude sidemetega.
- Vähenevate avalike investeeringute tõttu peavad kohalikud ja regionaalsed omavalitsused vähemate vahenditega rohkem – ja paremini – toime tulema. Just seda silmas pidades võttiski OECD nõukogu 2014. aasta märtsil vastu soovitus seoses tõhusate avalike investeeringutega valitsustasandite üleselt. Selles soovituses sõnastatud põhimõtted aitavad valitsustel hinnata oma avalike investeeringute tegemise võime tugevaid ja nõrku külgi ning seada prioriteete nende parandamiseks.
- Riiklikud valitsused ja regionaalsed/liidumaade omavalitsused võivad mängida tähtsat rolli suurlinnade juhtimisega seotud tõhusamate lahenduste kasutuselevõtmise toetamisel. Ühiste ettevõtmiste ees seisvad takistused on tihtipeale väga kaalukad ja isegi siis, kui kõik suure linnastunud ala või regiooni omavalitsused võidaksid koostööst, ei pruugi nende seas olla kedagi, kellel oleks piisavad pädevused ja stiimulid selleks vajamineva teabe kogumisega, teiste koondamisega ja muude tegevustega kaasnevate kulude kandmiseks.
- Linnastunud alade paremat juhtimist on omakorda vaja toetada linnadele suunatud poliitikameetmete sidususe tõstmisega riiklikul tasandil. Traditsiooniliselt on konkreetset riiklikud linnasid käsitlevad poliitikameetmed, kui sellised on olemas, olnud väga piiratud mõjuga ja keskendunud probleemidele, mitte potentsiaalile. Paljusid muid poliitikavaldkondi, millel on suur mõju linnaarengule, ei pruugita kunagi vaadata linnade kontekstis. Valitsused, mis tahavad linnade osas õigeid otsuseid vastu võtta, peavad vaatama linnapoliitikat palju laiemas plaanis ja töötama välja valdkonnaüleseid strateegiaid, millega saaks lahendada linnade probleeme ühtsel viisil.

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgsest inglisis- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Need väljaanded on saadaval OECD internetipoest aadressil www.oecd.org/bookshop

Täiendavate andmete saamiseks pöörduge OECD Õiguste ja tõlgete üksuse poole avalike suhete direktoraadis aadressil

rights@oecd.org või faksinumbril: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

õiguste ja tõlgete üksus: www.oecd.org/rights

Lugege inglisekeelset täisversiooni OECD iLibrary's!!

© OECD (2013), *OECD Regional Outlook 2014: Regions and Cities: Where Policies and People Meet*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264201415-en